

Voor U gelezen

Komt u boeken, artikelen, websites of filmpjes tegen waarvan u denkt, dat zou interessant kunnen zijn voor mijn mede-WTKG'ers, stuur uw bijdrage in!

Commentaar en suggesties kunt u sturen naar de redactie van Afzettingen, e-mail: afzettingen@wtkg.org.

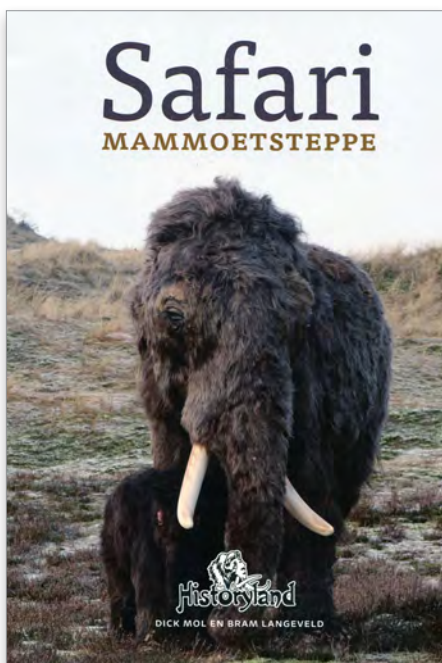
Safari Mammoetsteppe

Dick Mol en Bram Langeveld, 2016.

Uitgeverij Historyland (Van den Ban Group), Hellevoetsluis. 48 pag. Prijs € 9,95. ISBN 978-90-825245-0-5

Alleen verkrijgbaar via Historyland (www.historyland.nl)

Ogen vol ongeloof staren me aan... de Noordzee droog? Dat kan toch niet? Tijdens rondleidingen in het Natuurhistorisch Museum Maastricht is het elke keer weer raak. Klaarblijkelijk fascineert het mensen. Ook Arie van den Ban werd er door gegrepen - hij ging een flinke stap verder en richtte een heus museum op voor zijn collectie pleistocene zoogdieren en aanverwante zaken: Historyland in Hellevoetsluis. Nu is er dan een boekwerk (in A4 formaat) dat recht doet aan die verzameling en de presentatie in Historyland. De auteurs zijn de 'oude rot in het vak' en internationaal erkend mammoetspecialist Dick Mol, en de 'jonge hond' van het Natuurhistorisch in Rotterdam, Bram Langeveld. Een leuke vondst is dat de voorste en achterste flap gebruikt worden als een soort uitklapplaten, onder de noemer 'Hoe bouw je je eigen

mammoetskelet?'. Het boek zelf is ingedeeld in vier grote blokken met sprekende titels als 'Een droge Noordzee', 'Wat je moet weten over de mammoet', 'Wat te doen met 100.000 mammoetbotten' en 'Nu is het uw beurt!'

Dat alles nodigt zeker uit tot lezen! Zonder uitzondering zijn de kleurenfoto's geslaagd, soms met schuine randjes

en met de tekst er heel speels omheen gedrapeerd. Ook de kaartjes zijn helder en de reconstructietekeningen van pleistocene zoogdieren, van de hand van Remie Bakker, zijn af. De typische bewoners van de mammoetsteppe worden in een grande parade voorgesteld, verlucht met tekeningen en foto's: wolharige neushoorn en mammoet (uiteraard!), steppenwisent, oerrund, wild paard, reuzenhert, grottenhyena, grottenbeer, bruine beer, grottenleeuw, wolf, sabeltandkat en kleinere beesten. De teksten zijn helder van stijl en refereren direct naar materiaal uit de Noordzee, de oorspronkelijke mammoetsteppe. Hierna volgt 'Een lesje mammoetevolutie', met een opsomming van parate weetjes over mammoeten rond thema's als seksueel dimorfisme, gewicht en dieet. Heel aardig vind ik de scan van de titelpagina van Blumenbach's boek uit 1799 waarin een flink aantal pleistocene zoogdieren hun nu nog geldende Latijnse naam kreeg.

Tot slot volgen goede tips om zelf aan de slag te gaan - natuurlijk eerst het strand afstruinen en je vondsten daarna schoonspoelen, ontzilten, conserveren, catalogiseren en - als laatste uitdaging - op naam brengen. Het geheel wordt gecompleteerd door korte toelichtingen over fossiele schelpen en keutels en verder onderzoek over warmteminnende zoogdieren tijdens het Vroeg Pleistoceen.

Het geheel leest prettig weg, en je steekt er ook nog wat van op - daarbij zijn alle teksten en foto's heel uitnodigend. Niet alleen om zelf het strand op te gaan (en met een kottor mee), maar ook om Historyland te gaan bezoeken. Kortom: een uitermate geslaagd boekwerk dat navolging verdient. Voor het geld hoeft je het al helemaal niet te laten!

*John W.M. Jagt, Natuurhistorisch Museum Maastricht,
e-mail: john.jagt@maastricht.nl*

Wie zoekt die vindt. Sporen naar sporen uit het verleden

Noud Peters, 2016. Uitgevers Oertijdmuseum De Groene Poort, Boxtel (www.oertijdmuseum.nl) en Museum Klok, Asten (www.museumklokenpeel.nl). 64 pag. Prijs € 12,50. ISBN 978-90-807642-0-0

De zin 'Een handleiding voor de jonge onderzoeker' op de kaft geeft meteen aan voor wie dit boekwerkje bedoeld is. De auteur (oud-leraar en inmiddels erkend specialist van fossiele zeezoogdieren) heeft al meerdere boeken op zijn naam staan, over belangrijke vindplaatsen van fossielen in Brabant, namelijk Liessel en Mill-Langenboom. Maar die twee blijken toch wat te hoog gegrepen voor jonge onderzoekers - voor die doelgroep was er eigenlijk nog niets beschikbaar. Het vult dus een leemte en is daarnaast ook nog een mooi eindejaarscadeau. In zes hoofdstukjes, met sprekende titels, komen de zaken aan bod. Onder de noemer 'Wie zoekt die vindt' wordt uit de doeken gedaan wat je met je vondst kunt doen. Hoe ga je te werk en waar vind je meer informatie (www.natuurinformatie.nl); dit alles aan de

hand van een gedeeltelijk skelet van een ree in het bos. De historie van de woonplaats van de auteur, Sint-Oedenrode, passeert de revue onder de titel 'Wie een kuil graaft voor een ander', en is archeologisch van karakter. Tips waar te graven (niet lukraak, maar met een vooropgezet plan) leiden de lezer naar de bovengenoemde Brabantse vindplaat-

sen met mooie foto's van dierlijke en plantaardige fossielen, en een 'Weetje' over het boren met een Bankaboer. De titel 'Hoe zag het er vroeger uit?' voert terug naar fossiele natuur, land- en zeeverdeling over Nederland, met uiteraard Brabantse componenten, terwijl uitgestorven weirdo's als de dodo en *Chalicotherium* uit het Brabantse aan bod komen in het hoofdstukje 'Vreemde vogels, rare snuiters'. Het boekje sluit af met 'De mens, het laatste zoogdier?', en nodigt zeker uit tot nadenken, met als afsluiter 'Nieuwsgierige apen. Dat zijn wij.' en een aardige foto van een jonge chimpansee die wel heel kloek de wereld in kijkt.

De vormgeving is kraakhelder, met mooie foto's en tekeningen, en aardige 'Weetjes' op diverse bladzijden. Een mooi initiatief, en een prima opstapje voor een loopbaan in de archeologie, biologie of paleontologie - tegen deze prijs is het boekje bijna te geef. Aanbevolen voor de doelgroep!

*John W.M. Jagt, Natuurhistorisch Museum Maastricht,
e-mail: john.jagt@maastricht.nl*